

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: L. H.
bytem X

zast. advokátem Mgr. Danielem Bartošem
sídlem Bílinská 1147/1, 400 01 Ústí nad Labem

proti

žalovanému: Krajský úřad Zlínského kraje
sídlem třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

I. Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobce byl rozhodnutím Magistrátu města Zlín (dále též jen „prvostupňový orgán“) ze dne 10. 11. 2021, č. j. X, sp. zn. X (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“) shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“). Přestupku se měl žalobce dopustit dne 25. 7. 2021 v čase blízkém X hod., kdy v obci Zlín, na ulici S., na parkovišti u domu č. p. X, ve směru jízdy na centrum Zlína, řídil blíže specifikované motorové vozidlo v takové době po požití alkoholického nápoje, kdy byl ještě pod jeho vlivem. Krátce poté u něj byla dechovým analyzátozem Dräger při silniční kontrole zjištěna, a potvrzeným toxikologickým vyšetřením vzorku jeho žilní krve potvrzena, hodnota alkoholu v krvi minimálně ve výši 0,22 promile. Svým jednáním žalobce porušil ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 4 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Usnesením prvostupňového orgánu ze dne 11. 11. 2021, č. j. X, sp. zn. X (dále jen „usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání“), byl zamítnut návrh žalobce na nařízení ústního jednání. Prvostupňový orgán konstatoval, že ústní jednání není nezbytné k uplatnění práv žalobce. Výslech obviněného neměl prvostupňový orgán za nezbytný. Navrhované důkazy považoval za nadbytečné a nedůvodné.
3. K odvolání žalobce proti rozhodnutí o přestupku a usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání bylo vydáno rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2022, č. j. X, sp. zn. X (dále jen „napadené rozhodnutí“). Jím bylo rozhodnutí o přestupku změněno tak, že ve výroku o vině se slovo „vědomé“ vypouští. Ve zbytku bylo rozhodnutí o přestupku potvrzeno. Napadeným rozhodnutím bylo dále zamítnuto odvolání žalobce proti usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání, které bylo potvrzeno.
4. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Vyjádřil se k odvolacím námitkám žalobce, které shledal nedůvodnými. Žalovaný konstatoval, že prvostupňový orgán zjistil skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Žalovaný neshledal v prvostupňovém rozhodnutí pochybení ve věcném posouzení, ani v procesním postupu. Ztotožnil se i s uloženým správním trestem.

II. Žaloba

5. Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nicotné, nepřezkoumatelné a nezákonné. Žalovaný se nedostatečně seznámil se spisovým materiálem, věc posoudil nesprávně i po právní stránce. Napadeným rozhodnutím došlo k zásadnímu porušení práva žalobce na spravedlivý proces.
6. Napadené rozhodnutí a rozhodnutí o odvolání žalobce proti usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání jsou nicotná a nepřezkoumatelná. V rámci výrokové části napadeného rozhodnutí žalovaný rozhodl mimo odvolací námitky žalobce. V rámci označení předmětu řízení žalovaný nespecifikoval, že by posuzoval i odvolání žalobce proti usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání. Ani v odůvodnění není odvolání proti usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání dostatečně posouzeno.
7. Žalobce nesouhlasí s tím, jak byl žalovaným zjištěn okamžik zahájení přestupkového řízení. Oznámení o zahájení přestupkového řízení ze dne 5. 10. 2021 bylo doručeno do datové schránky společnosti, ve které zmocněnec žalobce vykonává advokacii. Nebylo tedy doručeno žalobci ani jeho zmocněnci. Řízení o přestupku je zahájeno doručením

oznámení o zahájení řízení nebo ústním vyhlášením takového oznámení. Doručením se rozumí doručení ve smyslu dílu 4 hlavy II části druhé zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), k čemuž při nahlížení do spisu nedošlo. Prvostupňovým orgánem bylo vydáno nové oznámení o zahájení řízení ze dne 27. 10. 2021, adresované již správně do datové schránky zmocněnce žalobce. To však bylo vydáno vyloučenou oprávněnou úřední osobou a jedná se proto o nicotný úkon. Z opakování úkonu doručení tohoto přípisu navíc vyplývá, že i prvostupňový orgán považoval doručení oznámení ze dne 5. 10. 2021 za neúčinné.

8. Žalovaný se procesně nesprávně vypořádal se vznesenou námitkou podjatosti. Oznámení o zahájení řízení a vyrozumění účastníka řízení o možnosti seznámit se se spisem ze dne 27. 10. 2021, vypracovala a vydala úřední osoba, která byla na základě námitek podjatosti vyloučená. Oznámení o zahájení řízení a rozhodnutí o nevyloučení oprávněné úřední osoby byly doručeny společně do datové schránky zmocněnce žalobce dne 1. 11. 2021. Aby mohlo rozhodnutí správního orgánu ve formě usnesení působit právní účinky, musí být alespoň postupem podle § 72 správního řádu oznámeno účastníku řízení (§ 76 odst. 3 správního řádu). Takové účinky nastaly až doručením usnesení do datové schránky žalobce, tj. dne 1. 11. 2021. Proto nemohla vyloučená úřední osoba učinit dne 27. 10. 2021 jakýkoli úkon směřující k rozhodnutí ve věci. I pro případ, že by podmínkou počátku plynutí účinků výroku usnesení o nevyloučení oprávněné úřední osoby nebylo jeho oznámení žalobci, je nutno na oprávněnou úřední osobu v okamžiku vydání oznámení o zahájení řízení hledět stále jako na vyloučenou ze všech úkonů v daném řízení. Oba dokumenty byly vydány ve stejný den a nelze seznat okamžik, kdy k jejich vydání došlo.
9. Žalobce brojí proti tomu, že prvostupňovým orgánem nebylo nařízeno ústní jednání ve věci. Žalobce konání ústního jednání považoval za nezbytné k ochraně svých práv v řízení. Ústní jednání bylo ve věci dříve prvostupňovým orgánem nařízeno. Nekonal se z důvodu procesní vady prvostupňového orgánu. Následně již prvostupňový orgán nařízení ústního jednání nepovažoval za nutné. Došlo k porušení práva žalobce na spravedlivý proces.
10. Žalobce navrhl provedení důkazu účastnickým výslechem zasahujících policistek prap. K. a pprap. Ch., dále zdravotníků A. S., MUDr. M. B., MUDr. M. M., které měly být přítomny odběru biologického materiálu žalobce. Dále případných dalších zdravotníků a osob přítomných procesu odběru biologického materiálu žalobce v nemocnici a dále Mgr. J. P., Ph.D., který provedl vyšetření hladiny alkoholu. Současně navrhl provést dokazování kamerovými záznamy z nemocnice, zejména vestibulu, dále záznamem z kamer na stejnokrojích zasahujících policistek. Tyto důkazní prostředky bylo možné řádně provést, a to při zachování veškerých práv žalobce, toliko při nařízeném ústním jednání. Provedením uvedených důkazních prostředků mělo být prokázáno nevhodné jednání uvedených osob vůči žalobci. Žalobce vzorek krve neposkytl dobrovolně, byl také donucen k odběru vzorku moči. Došlo k porušení zásady přestupkového řízení *nemo tenetur se ipsum accusare*. Není pravda, že by nebyla osvětlena důvodnost provedení navržených důkazních prostředků. Odvolací správní orgán pochybení prvostupňového orgánu nenapravil.
11. Prvostupňový orgán nezajistil žádné důkazní prostředky, které žalobce označil. Zajistil toliko důkazní prostředky v neprospěch žalobce. Tím že nevynaložil dostatečné úsilí za účelem zajištění a provedení důkazů ve prospěch žalobce fakticky žalobci znemožnil se v řízení bránit.

12. K odběru biologického materiálu nedošlo na základě žádosti žalobce. Tato skutečnost měla být v rámci ústního jednání prokázána. Žalobci není zřejmé, jak by tuto skutečnost mohl prokázat pouhým vyjádřením se k listinným podkladům. Po transportu žalobce policistkami do nemocnice nechtěl jakékoliv odběry podstoupit. Rozhodl se z nemocnice odejít. V odchodu mu však bylo zabráněno. K tomu, aby mohl prostory nemocnice opustit, musel odběry podstoupit. Včetně odběru moči. Takový postup však nemá jakékoliv opodstatnění, žalobce nebyl podezřelý z užití jiných látek než alkoholu. Došlo k zásahu do lidské důstojnosti žalobce, byl nezákonně obstarán důkazní prostředek, v rozporu se zásadou zákazu sebeobviňování. Takový důkazní prostředek nemůže být jakkoliv posuzován.
13. Žalovaný žalobci vyčítá, že tvrzení o nevhodném chování zasahujících osob a o nedobrovolném poskytnutí vzorku krve a o donucení k odběru moči vznesl až v odvolání. Obviněný ale může uplatňovat nové skutečnosti a navrhopvat nové důkazy i v odvolání, přičemž omezení dle § 82 odst. 4 správního řádu na řízení o přestupku nedopadá.
14. Zásadní procesní vadou dále je, že o návrhu žalobce na nařízení ústního jednání došlo až po rozhodnutí ve věci samé. O nařízení ústního jednání však musí být vždy rozhodnuto dříve než ve věci samé.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný ve svém vyjádření s žalobou nesouhlasil, neshledává žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Žalovaný vycházel ze správního spisu zpracovaného prvostupňovým orgánem. Vzal v potaz tvrzení, námitky a argumenty žalobce, vznesené v řízení před prvostupňovým orgánem a v odvolání. Většina žalobních námitek nepředstavuje žádné novum, nejedná se o nic, s čím by se žalovaný nevypořádal, nebo co by již nebylo vyřešeno ustálenou judikaturou.
16. Napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné a už vůbec není nicotné. Žalovaný v rámci jednoho odvolacího řízení přezkoumával prvostupňové rozhodnutí i usnesení, kterým prvostupňový orgán zamítl návrh žalobce na nařízení ústního jednání. Žalobce v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí vznesl stejné námitky jako v odvolání proti usnesení. Žalovaný v duchu zásady rychlosti a hospodárnosti řízení vydal pouze jedno rozhodnutí, kterým přezkoumal oba správní akty. Tato skutečnost je zřejmá ze dvou odlišných výroků ale i z odůvodnění. Napadené rozhodnutí nevykazuje znaky nicotnosti, ani znaky nepřezkoumatelnosti, zvláště když žalobce s úvahami a závěry žalovaného polemizuje v žalobě.
17. K otázce nicotnosti úkonů provedených oprávněnou úřední osobou, vůči které žalobce vznesl námitku podjatosti, se žalovaný vyjadřoval již v odstavcích 9 až 11 napadeného rozhodnutí. Žalobce neuvádí, jak konkrétně byl poškozen na svých procesních právech, byl-li úkon učiněn osobou, o které bylo téhož dne rozhodnuto, že není podjatá. Námitka žalobce je čistě formálního charakteru. Ani Krajský soud v Brně v takovém postupu neshledává zásadní vadu řízení, která by způsobovala nezákonnost, viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2018, č. j. 22 A 44/2016-35.
18. Okamžikem zahájení řízení se žalovaný zabýval v odstavci 12 napadeného rozhodnutí. Žalobce svým podpisem na protokolu ze dne 12. 10. 2021 stvrdil, že se seznámil se

spisovým materiálem, a tedy i s oznámením o zahájení řízení ze dne 5. 10. 2021 na listu č. 25 a převzal jeho kopii. Judikatura Nejvyššího správního soudu přitom dlouhodobě vychází z materiálního pojetí doručování (viz rozsudek ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95). V projednávané věci došlo k materiálnímu doručení okamžikem, kdy žalobce dostal k dispozici spisový materiál a následně i jeho kompletní kopii, včetně oznámení o zahájení řízení.

19. Požadavkem žalobce na konání ústního jednání ve věci se žalovaný zabýval v odstavcích 13 až 25 napadeného rozhodnutí. Dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2014, č. j. 9 As 128/2013-45, a ze dne 9. 12. 2018, č. j. 6 As 82/2015-35. Pokud jde o vydání napadeného rozhodnutí a vydání usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání, oba tyto akty byly vypraveny dne 11. 11. 2021.
20. Obhajoba žalobce v sobě nese znaky taktizování. Obviněný má právo jakkoli procesně taktizovat, což v sobě zahrnuje i maximální využívání procesních předpisů, včetně obstrukcí a průtahů v řízení, to ale neznamená, že by správní orgány měly jednat vždy tak, jak účastník řízení požaduje.
21. Verze žalobce o tom, že vzorek biologického materiálu neposkytl dobrovolně, se objevila až v rámci doplnění odvolání. Žalobci od počátku nic nebránilo ji uplatnit, nejlépe již v nemocnici a nejpozději společně s jeho důkazními návrhy na výsledcích svědků. Žalovaný proto k této verzi příběhu přistupoval opatrně, zvláště když žalobce nikdy neupřesnil, proč se skutku, z něhož je obviňován, nedopustil. Prvostupňový orgán nebyl při vyhledávání důkazů ve prospěch žalobce pasivní, pokusil se zajistit kamerové záznamy, ty však již byly smazány. Výslech obviněného by neposkytl hodnotnější důkaz než jeho vyjádření k listinným podkladům.
22. Podstatným důkazem v projednávané věci bylo lékařské vyšetření spojené s odběrem krve, kdy zjištěná hladina alkoholu v krvi odpovídala i dříve provedeným dechovým zkouškám. Žalobce nikdy neuvedl nic, čím by přítomnost alkoholu ve svém těle zpochybnil nebo vysvětlil.

IV. Replika žalobce

23. Žalobce ve své replice nad rámec již uvedených žalobních tvrzení namítal, že řízení o dvou různých odvoláních nebylo možné sloučit způsobem, jak to provedl žalovaný. Pokud žalovaný ve věci obou odvolání vydal jedno rozhodnutí, měl podle § 140 správního řádu tato dvě řízení spojit v jedno a o této skutečnosti zaznamenat usnesení do spisu. V opačném případě žalovaný postupoval v přímém rozporu se zákonem, protože je napadené rozhodnutí i na tomto základě stíženo vadou nezákonnosti.
24. Pokud jde o úkon učiněný oprávněnou úřední osobou v době, kdy nebylo rozhodnuto o její nepodjatosti, nejednalo se o úkon neodkladný. Předmětem tohoto řízení není náhrada škody či nemajetkové újmy, jež byla žalobci způsobena, žalobce proto nemusí újmu specifikovat a osvědčovat.
25. K zahájení správního řízení žalobce uvedl, že umožnění nahlížení do spisu neznamená, že se s jeho celým obsahem seznámil. Na tom nic nemění ani skutečnost, že byla žalobci poskytnuta kopie spisu. Správní orgány neprokázaly, že bylo oznámení ze dne 5. 10. 2021 bylo žalobci předáno v rámci úkonu zahájení přestupkového řízení. Podpis o provedení nahlížení do spisu takové potvrzení nemůže nahradit, neboť neobsahuje poučení o právních důsledcích převzetí či nepřevzetí písemnosti. K prokázání doručení písemnosti

slouží pouze doručenka, kterou však žalovaný v řízení nepředkládá. Řízení nebylo řádně zahájeno, protože je celé jeho vedení postupem nezákonným.

26. K okamžiku vydání a vypravení písemností zákon hovoří jednoznačně; rozhodnutí je vydáno v okamžiku předání stejnopisu k doručení a až následně dochází k samotnému administrativnímu úkonu doručování. Začátek tohoto administrativního úkonu (opuštění rozhodnutí dispozice správního orgánu za účelem doručení adresátovi) se vyznačuje slovy „Vypraveno dne.“ Je to logické, neboť přípis vydaný jeden den nemusí být ten stejný den fakticky vypravován – odeslán. Argumentace žalovaného je nesprávná a účelová i s ohledem na samotný obsah předmětných rozhodnutí, kdy pro případ, že by orgán prvního stupně považoval označení „Vypraveno dne“ za den vydání rozhodnutí, není důvodu, proč by v jejich obsahu navíc uváděl údaj „Ve Zlíně dne“ (tedy označení pro datum vydání).
27. Žalovaný se snaží ospravedlnit nesprávné postupy správního orgánu prvního stupně (např. bod 35 vyjádření), přičemž sám hodnotí bezdůvodnost žalobcem navržených důkazních prostředků, aniž by byly v řízení provedeny. Žalovaný popírá právo žalobce být slyšen a zároveň mu vytýká, že neuvedl nic, čím by přítomnost alkoholu ve svém těle zpochybnil. O taková zjištění správní orgány zjevně nemají zájem, když ústní jednání, kde by mohl žalobce vyslechnout ke všem okolnostem věci, nenařídil.

V. Posouzení věci krajským soudem

28. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“)], osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).
29. Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o odvolání proti dvěma správním aktům vydaným prvostupňovým orgánem. Rozhodnutím o žádosti o nařízení jednání podle § 80 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) se pouze upravuje vedení řízení, a proto je ze samostatného soudního přezkumu vyloučeno ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. Posouzení důvodů, pro které nebylo vyhověno žádosti žalobce o nařízení ústního jednání, je otázkou týkající se řádnosti procesního postupu správních orgánů, jehož výsledkem bylo vydání napadeného rozhodnutí. Správní soud proto tento postup přezkoumá v rámci přezkumu meritorní části napadeného rozhodnutí.
30. Krajský soud v souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky.
31. Žaloba není důvodná.
32. Předně bude vypořádána námitka nicotnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť k těmto vadám je soud povinen přihlížet i z úřední povinnosti. V návaznosti na toto posouzení bude věnována pozornost namítaným procesním pochybením a tvrzení žalobce, že byl k odběru biologického materiálu donucen.

V. a) Námitka nicotnosti a nepřezkoumatelnosti

33. Krajský soud se předně zabýval tím, zda napadené rozhodnutí trpí namítanou nicotností. Nicotnost správního rozhodnutí je vymezena v § 77 odst. 1 s. ř. Vedle rozhodnutí

vydaného věcně nepřislušným (prvostupňovým) správním orgánem je nicotným rovněž (zejména) takové rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu, které by mohlo vyvolat příslušné právní následky. Nicotné rozhodnutí trpí vadami, které ve svém důsledku způsobují neexistenci rozhodnutí. Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96 (publ. pod č. 793/2006 Sb. NSS) je nicotným takový správní akt, „*který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí*“ (obdobně srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, publ. pod č. 2837/2013 Sb. NSS).

34. Žádnými ze shora popsanych vad napadené rozhodnutí netrpí. Ve věci rozhodoval věcně i místně příslušný správní orgán. Napadené rozhodnutí není vnitřně rozporné. Je pravda, že v úvodním odstavci napadeného rozhodnutí (hlavičce) není explicitně specifikováno, že žalovaný rozhodoval i o odvolání proti usnesení o zamítnutí návrhu žalobce na nařízení ústního jednání. To však nezpůsobuje nicotnost napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí totiž splňuje zákonné náležitosti § 68 odst. 2 správního řádu, neboť ve výrokové části je předmět řízení jasně specifikován. Je v něm uvedeno datum vydání, číslo jednací i spisová značka obou správních aktů, které byly žalobcem jednotlivě napadeny a které byly napadeným rozhodnutím potvrzeny. Napadené rozhodnutí není rozporuplné ve svém výroku, ani v odůvodnění. Rozhodnutí o odvolání proti usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání je napadeném rozhodnutím odůvodněno. Napadené rozhodnutí tedy není stíženo vadou nicotnosti.
35. Soud se dále zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. V souladu s ustálenou judikaturou lze rozhodnutí správního orgánu považovat za nepřezkoumatelné za předpokladu, že je vnitřně rozporuplné či nesrozumitelné, popř. není z jeho obsahu zřejmé, o čem a jak bylo rozhodováno. Kromě toho může nepřezkoumatelnost dále spočívat v tom, že úvahy správního orgánu nemají oporu v provedeném dokazování nebo bez náležitého odůvodnění nereflktují námitky účastníka řízení, popř. je bez dalšího označují za mylné či vyvrácené (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005–44). Taková pochybení soud v napadeném rozhodnutí neshledal. Žalovaný řádně odůvodnil i posouzení otázky nenařízení ústního jednání. Odvolacími námitkami žalobce se žalovaný podrobně zabýval v odst. 13 až 26 napadeného rozhodnutí.

V. b) Návrh na provedení dokazování a na nařízení ústního jednání

36. Žalobce dále brojí proti tomu, že prvostupňovým orgánem nebyly provedeny jím navržené důkazní prostředky a že ve věci nebylo nařízeno ústní jednání. Žalobce navrhl provedení výslechu zasahujících policistek, zdravotníků, kteří měli být přítomni odběru biologického materiálu, zdravotníka, který provedl vyšetření hladiny alkoholu. Dále navrhl provedení důkazu kamerovými záznamy z nemocnice, zejména vestibulu, na kterých je zachyceno jednání a jeho způsob shora uvedených osob s žalobcem a za stejným

účelem provedení důkazu záznamem z kamer zasahujících policistek. Návrh na provedení těchto důkazů žalobce odůvodnil tak, že bude prokázáno porušení zásady *nemo tenetur se ipsum accusare*. Nad rámec uvedeného však již dále nespecifikoval, co konkrétně mělo být jednotlivými důkazními prostředky prokázáno. Neuvedl, v čem konkrétně mělo porušení nadepsané zásady spočívat. Nevhodné chování ze strany policistek jakkoliv nespecifikoval.

37. Prvostupňový orgán nepochybil, pokud nevyhověl návrhu žalobce na provedení nadepsaných důkazů. Dle § 52 správního řádu účastníci označují důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci. V posuzované věci žalobce navrhl provedení důkazů, aniž by tvrdil skutečnosti, které měly být jednotlivými důkazy prokázány. V tomto ohledu byl návrh na provedení dokazování formulován zcela vágně. Neplynulo z něj, co konkrétně chtěl žalobce provedením důkazů prokázat. Prvostupňový orgán nepochybil, pokud dospěl k závěru, že navrhované důkazy neměly potenciál obohatit, či vyvrátit zjištěný skutkový stav, tedy především zjištěnou pozitivitu alkoholu v krvi žalobce. Shromážděné důkazy byly dostatečné ke zjištění stavu věci, tj. pro účely rozhodnutí ve věci skutkové podstaty přestupku žalobce spočívající v tom, že řídil vozidlo po požití alkoholického nápoje.
38. Žalobce dále namítl, že bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, neboť nebylo nařízeno ústní jednání ve věci. Nařízení ústního jednání je v souladu s § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky na požádání obviněného nutné pouze tehdy, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv, případně i bez žádosti, je-li to nezbytné pro zjištění stavu věci. V případě žalobce však žádná z těchto situací nenastala. Skutkový stav věci relevantní pro řízení o přestupku byl prvostupňovým orgánem dostatečně zjištěn. Konání ústního jednání nebylo správními orgány vyhodnoceno jako nezbytné pro uplatnění práv žalobce.
39. V návrhu na nařízení ústního jednání žalobce uvedl, že výpověď žalobce je velmi relevantním důkazním prostředkem v dané věci. Výsledkem bude prokázáno, že se žalobce skutku, který je mu kladen za vinu, nedopustil. Současně bude prokázáno, že řízení, resp. dosud získané důkazní prostředky, potažmo i postup a způsob jejich získání, jsou stíženy vadami, které je činí právně irelevantními. Dále uvedl, že s ohledem na množství podkladů není dost dobře možné vyjádřit se k podkladům řízení toliko písemně.
40. Žalobce nepřišel o možnost vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí. Podkladem rozhodnutí městského úřadu byly pouze listinné důkazy. Ty lze jako důkaz provádět i mimo ústní jednání. Správní řád v § 53 odst. 6 vyžaduje, aby se o provedeném důkazu listinou učinil záznam do spisu. Judikatura s ohledem na specifika dokazování listinou uznává dokonce možnost provést důkaz listinou pouhým založením do spisu. Podstatné je, aby účastník věděl o tom, že správní orgán spis o danou listinu doplnil, a aby měl možnost se s ní seznámit a vyjádřit se k ní (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2018, č. j. 7 As 297/2017-34, bod 20). To bylo v řešené věci naplněno, připsím ze dne 27. 10. 2021 byla žalobci zaslána kopie správního spisu s podklady zaevidovanými do tohoto dne, žalobce byl vyrozuměn o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, k čemuž mu byla poskytnuta přiměřená lhůta. Nelze mít za to, že by množství podkladů bránilo žalobci vyjádřit se písemně. Navíc, jak uvedl prvostupňový orgán, žalobce mohl učinit vyjádření do protokolu. Návrhům žalobce na provedení dalších důkazů nebylo vyhověno, ani proto nebylo nutné nařizovat jednání ve věci.
41. Pokud chtěl žalobce vlastní výpověď prokázat, že došlo k porušení jeho procesních práv, pak měl tuto skutečnost v první řadě tvrdit, byť v písemné podobě, a to v konkrétních rysech, nikoliv zcela abstraktním odkazem na porušení zásady zákazu sebeobviňování.

Takové neurčité konstatování není důvodem pro shledání nezbytnosti konání ústního jednání za účelem uplatnění práv obviněného. Z návrhu na nařízení ústního jednání neplyne, jaká konkrétní otázka by na ústním jednání měla být řešena. Prvostupňový orgán proto nepochybil, když ve věci nenařídil ústní jednání. „Zbytnost“ konání ústního jednání byla v posuzované věci dána tím, že zjištěný skutkový stav byl shledán dostatečným, ve spojení s tím, že žalobce sám v tomto ohledu nevnesl do řízení jakékoliv pochybnosti, které by odůvodňovaly potřebu (nezbytnost) konání ústního jednání. Za této situace se nejedná o svévoli, není povinností správních orgánů nařizovat jednání vždy jen proto, že to účastník řízení (obviněný z přestupku) požaduje. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že ve věci bylo původně nařízeno ústní jednání, které se však z důvodu pochybení v doručování nekonalo. Původně totiž bylo toto jednání z důvodu vhodnosti, nikoli nezbytnosti. Pokud s ohledem na zjištěné skutečnosti správní orgán dospěl k závěru, že konání jednání není nezbytné, tuto jeho úvahu shledal soud dostatečně odůvodněnou.

42. Prvostupňový orgán měl v okamžiku, kdy se rozhodl ústní jednání ve věci nenařídít, přítomnost alkoholu v krvi žalobce za prokázanou. Bylo proto především na žalobci, aby za účelem vyvrácení či zpochybnění této skutečnosti vyvinul procesní aktivitu spočívající především v přednesení tvrzení na svoji obranu. Toto lze nepochybně učinit i písemně. Ústnost či písemnost vyjádření nemá vliv na jeho výpovědní hodnotu. Správní orgán proto nepochybil, pokud dospěl k závěru, že nařízení ústního jednání nebylo nezbytné za účelem uplatnění práv obviněného. V řízení před soudem již žalobce nařízení ústního jednání nepožadoval.

V. c) Námitka nezákonně získaných důkazů

43. Soud se dále zabýval argumentací žalobce směřující k prokázání toho, že k odběru biologického materiálu nedošlo na základě jeho žádosti. Ze strany veřejné moci měl být dle žalobce nezákonně obstarán důkaz (v rozporu se zásadou sebeobviňování), který nemohl být v řízení jakkoliv posuzován. Po prostudování spisového materiálu se soud ztotožnil se závěrem žalovaného o nevěrohodnosti tohoto tvrzení žalobce.
44. Z oznámení přestupku ze dne 6. 8. 2021 plyne, že poté, co byla žalobci v rámci dechové zkoušky kalibrovaným certifikovaným digitálním přístrojem Dräger 7510 opětovně naměřena pozitivní hodnota hladiny alkoholu v krvi (0,37 ‰ a 0,36 ‰), žalobce s hodnotami nesouhlasil, a proto se podrobil na vlastní žádost lékařskému vyšetření. Skutečnost, že žalobce požadoval lékařské vyšetření, plyne i z oznámení přestupku řízení vozidla pod vlivem alkoholu ze dne 25. 7. 2021, z úředního záznamu ze dne 25. 7. 2021 a z protokolu o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem ze dne 25. 7. 2021. Ze správního spisu neplyne, že by žalobce podstoupil i odběr vzorku moči.
45. V řízení o přestupku žalobce aktivně vystupoval, zvolil si právního zástupce, nahlížel do spisové dokumentace, podal námitku podjatosti oprávněné úřední osoby, namítal vady v přestupkovém řízení, podáním ze dne 8. 11. 2021 žádal o prodloužení lhůty pro seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, žádal o nařízení ústního jednání a učinil mnohé důkazní návrhy, kterými chtěl prokázat, že „v řízení došlo ke zcela zásadnímu porušení základní zásady přestupkového řízení *nemo tenetur se ipsum accusare*.“ Na základě provedených důkazů mělo vyplynout, že žalobce není za skutek odpovědný.
46. Teprve v řízení před žalovaným, v doplnění odvolání dne 13. 12. 2021, vznesl žalobce tvrzení o nevhodném chování policistek a o tom, že neposkytl vzorek krve dobrovolně a byl také donucen k odběru vzorku moči. Žalobce bezpochyby může uplatnit nová

skutková tvrzení v rámci odvolacího řízení a může tak v souladu se zásadou plné jurisdikce učinit i v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015-71). Žalobce si může zvolit svoji procesní strategii. Skutečnost, že žalobce některá tvrzení a důkazní návrhy vznesl až v pozdějším stádiu správního řízení, však může mít vliv na hodnocení věrohodnosti tvrzení žalobce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016-46, bod 13). V žalobě pak žalobce své tvrzení obohatil o to, že mu mělo být policistkami zabráněno v odchodu z nemocnice, aby mohl nemocnici opustit, musel odběry podstoupit, včetně odběru moči.

47. Ani soud s ohledem na shora popsany průběh řízení neuvěřil tvrzení žalobce o nevhodném chování policistek a o tom, že žalobce měl být k odběru biologického materiálu donucen. V první řadě to jakkoli neplyne z konzistentních informací obsažených ve spisovém materiálu. Z vícero podkladů souladně vyplývá, že žalovaný se lékařskému vyšetření podrobil na vlastní žádost. S verzí o tom, že byl k odběru biologického materiálu donucen, žalobce přišel až v odůvodnění odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. A to poté, co byl v rámci řízení před prvostupňovým orgánem procesně velmi aktivní. O nevhodném chování policistek nehovořil ani v návrhu na doplnění dokazování, až později uvedl, že navrhovanými důkazy chtěl nevhodné chování policistek prokázat. Tvrzení žalobce o nevhodném chování policistek a údajnému donucení k odběru biologického materiálu je zároveň zcela abstraktní. Nad rámec uvedeného neobsahovalo toto tvrzení žádné bližší informace o tom, v čem konkrétně mělo nevhodné chování policistek spočívat, či jak měl být žalobce nucen k absolvování lékařského vyšetření a odběru biologického materiálu. Tvrzení neobsahuje jakýkoliv popis konkrétních událostí, ke kterým mělo dojít.
48. Jistý náznak popisu událostí obsahuje až žalobní tvrzení, že žalobci mělo být znemožněno odejít z nemocnice. Ani ve vztahu k tomuto popisu událostí žalobce však není specifikováno, kým konkrétně a jak mu mělo být bráněno v odchodu z nemocnice. Tvrzení žalobce, které je v přímém rozporu se spisovým materiálem a je navíc zcela neurčité a obecné proto i soud hodnotí jako nevěrohodné. Navíc, jak správně uvedl žalovaný, zasahující policistky neměly žádný racionální důvod trvat na lékařském vyšetření žalobce. Odborné lékařské vyšetření totiž není nutné provádět, spočívá-li orientační vyšetření na ovlivnění alkoholem v dechové zkoušce provedené analyzátozem alkoholu v dechu, který splňuje podmínky stanovené jiným právním předpisem dle § 20 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.

V. d) Další namítané vady řízení

49. Dále žalobce namítá celou řadu dalších procesních pochybení správních orgánů. K tomu je nutno podotknout, že nikoli každé porušení ustanovení o řízení před správním orgánem má za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé. Je tak nutno vždy posoudit, zda případná procesní vada mohla mít vliv na zákonnost výsledného rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Ochrana procesních práv totiž není samoúčelná, v oboru správního práva vždy musí směřovat k ochraně veřejných subjektivních práv žalobce.
50. Pokud jde o okamžik zahájení přestupkového řízení, tím je dle § 78 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky doručení oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku. Oznámení o zahájení řízení a předvolání k přestupku ze dne 5. 10. 2021 bylo doručeno do datové schránky advokátní kanceláře, ve které zmocněnec žalobce vykonával advokacii. Nejednalo se proto o řádné doručení procesnímu zástupci žalobce. Platí totiž, že „(j)e-li účastník řízení zastoupen v soudním řízení advokátem, doručuje krajský soud výzvu podle § 51

s. ř. s. do datové schránky advokáta a nikoliv do datové schránky obchodní společnosti vykonávající advokacii“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Afs 60/2015-32).

51. Nikoli každá vada v doručení však musí mít za následek automaticky neúčinnost tohoto doručení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. 7 Afs 68/2005-56). Při uplatnění materiálního přístupu platí, že pokud se písemnost, byť formálně nesprávným způsobem, dostane do sféry dispozice adresáta, nejedná se o vadu, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 11. 2006, sp. zn. II. ÚS 586/06). Ze spisového materiálu plyne, že oznámení o zahájení řízení se dostalo do dispozice žalobce nejpozději dne 12. 10. 2021, při nahlížení žalobce do spisu. Žalobce svým podpisem na protokolu o nahlížení do spisového materiálu stvrdil, že mu bylo umožněno seznámit se se spisovým materiálem a že přebral kopie spisového materiálu v počtu 37 listů, tedy včetně oznámení o zahájení řízení ze dne 5. 10. 2021. Tímto okamžikem proto došlo k zahájení řízení proti žalobci. Není pravda, jak uvádí žalobce v žalobě, že žalobce žádné oznámení ani jiné dokumenty nepřevzal, a že o takovém úkonu neexistuje žádný důkazní prostředek. Řízení o přestupku vedené proti žalobci bylo řádně zahájeno.
52. Další procesní pochybení prvostupňového orgánu mělo spočívat v tom, že oznámení o zahájení řízení a vyrozumění účastníka řízení o možnosti seznámit se se spisem ze dne 27. 10. 2021 mělo být vydáno oprávněnou úřední osobou, která byla vyloučena na základě uplatněné námitky podjatosti.
53. K námitce podjatosti oprávněné úřední osoby soud uvádí, že „vznesení námitky podjatosti způsobuje, že v řízení o věci samé nesmí být pracovníkem správního orgánu, proti němuž byla námitka podjatosti vznesena, činěny žádné úkony, vyjma úkonů neodkladných.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 7 A 192/2000-76). Dle § 14 odst. 3 věty třetí správního řádu o námitce podjatosti oprávněné úřední osoby rozhodne bezodkladně usnesením představený.
54. Dle § 76 odst. 3 věty první správního řádu se usnesení oznamuje účastníkům řízení. Dle § 76 odst. 5 správního řádu odvolání proti usnesení, kterým nebylo námitce podjatosti vyhověno, nemá odkladný účinek. Správní orgán proto může pokračovat v řízení již po nepravomocném rozhodnutí o námitce podjatosti, byť nese riziko, že odvolací orgán bude mít na námitku podjatosti jiný názor (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32). Právní účinky takového rozhodnutí (usnesení) nastávají okamžikem oznámení, resp. doručení tohoto usnesení účastníkům řízení, resp. žalobci (srov. § 76 odst. 2 správního řádu).
55. Z uvedeného vyplývá, že nebylo postupováno v souladu s procesními pravidly. Oprávněná úřední osoba v řízení učinila úkon ještě před oznámením usnesení, kterým bylo rozhodnuto o námitce podjatosti této oprávněné úřední osoby. Žalobci nelze přisvědčit, že by se jednalo o vadu nicotnosti napadeného rozhodnutí, jedná se však o procesní vadu, u které je nutno s ohledem na okolnosti případu posoudit, zda mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Takový závěr však na místě není.
56. Důvodem je především skutečnost, že v řešené věci nebyla oprávněná úřední osoba shledána podjatou. Odvolání žalobce proti rozhodnutí o nevykloučení oprávněné úřední osoby nebylo vyhověno. Žalobce v žalobě pak již námitku podjatosti oprávněné úřední osoby nevznísl. Dále je nutno uvést, že úkon činěný oprávněnou úřední osobou nebyl

rozhodnutím ve věci samé. Jednalo se o oznámení o zahájení řízení a vyrozumění účastníka o možnosti seznámit se se spisem, tedy o úkon formálního charakteru. Oprávněná úřední osoba v okamžiku učinění dalšího úkonu v řízení již musela vědět, že bylo rozhodnuto o její nepodjatosti. Vyčkání doručení usnesení by nemohlo ovlivnit výsledek řízení, vytýkaný procesní postup proto nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

57. Další procesní pochybení prvostupňového orgánu mělo spočívat v tom, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno před tím, než bylo vydáno usnesení o zamítnutí návrhu na nařízení ústního jednání.
58. Dle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu se vydáním rozhodnutí rozumí *„předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“*.
59. Ze spisového materiálu soud zjistil, že prvostupňové rozhodnutí ve věci samé je opatřeno datem 10. 11. 2021, usnesení o zamítnutí návrhu na provedení ústního jednání je opatřeno datem 11. 11. 2021. V tyto dny tedy došlo k *vyhotovení* uvedených rozhodnutí. Z doručanky obou rozhodnutí však plyne, že tato rozhodnutí byla *vydána* ve smyslu citovaného ustanovení správního řádu, tj. podána k doručení, v totožný okamžik dne 11. 11. 2021 v 18:06 hodin. Obě rozhodnutí tedy byla vydána ve stejný okamžik.
60. Žalobce v žalobě odděluje okamžik vyhotovení rozhodnutí a jeho vydání, tj. předání k doručení. Okamžik předání k doručení je pouze jeden, jedná se o počátek administrativního úkonu spočívajícího v doručení rozhodnutí, který se vyznačuje slovy „Vypraveno dne“. Tento okamžik je objektivně zachycen v doručence datové zprávy jako okamžik podání datové zprávy. Právě tento okamžik je dle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu okamžikem vydání rozhodnutí a může se lišit od samotného okamžiku formálního zpracování (vyhotovení) písemné formy rozhodnutí. Lze tak konstatovat, že k vydání obou rozhodnutí došlo ve stejný okamžik. V takovém postupu neshledává soud žádné pochybení.
61. Soud neshledal pochybení ani v procesním postupu žalovaného, který o dvou dílčích odvoláních žalobce, podaných v jedné věci, tj. ve věci přestupku žalobce, rozhodl jedním rozhodnutím. Ze správního řádu neplyne povinnost žalovaného v případě nastalé procesní situace postupovat dle § 140 odst. 1 správního řádu. V odvolacím řízení žalovaný posuzoval odvolání žalobce proti dvěma správním aktům vydaným v rámci jednoho řízení o přestupku, tj. proti meritornímu rozhodnutí a proti rozhodnutí, které se týkalo vedení stejného řízení. Naposled uvedené rozhodnutí tedy bylo součástí jednoho samostatně vedeného přestupkového řízení a nebyl zde zákonný ani logický důvod k jejich formálnímu spojení do jednoho společného řízení. Žalovanému nelze v tomto ohledu nic vytknout, jeho postup odpovídal zásadě hospodárnosti správního řízení a jakkoliv se nedotkl práv žalobce.

VI. Závěr a náklady řízení

62. Soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nejsou důvodné. Neshledal ani jiné vady, k nimž by musel případně přihlédnout z úřední povinnosti, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
63. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu

tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014–47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 29. března 2023

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v.r.
samosoudkyně